

Амелін О., провідний науковий співробітник відділу дослідження проблем протидії злочинності НДІ НАП України, юрист 1 класу

ДО ПИТАННЯ ПРОТИДІЇ ШАХРАЙСКИМ ДІЯМ З КРЕДИТНИМИ КАРТКАМИ

Висока динаміка розвитку комп'ютерних технологій надала можливість їх застосування при вчиненні цілого ряду злочинів, у тому числі найбільш розповсюджених їх різновидів – шахрайських дій з кредитними картками або так званих кіберкрадіжок.

Під час розслідування таких злочинів іноді виникає запитання – кому саме заподіяно шкоду ?

Як приклад, будь-які електронні кошти, які перебувають на банківських рахунках по суті є електронною (комп'ютерною) інформацією. Оскільки банківська установа володіє, користується та може розпоряджатися вказаною інформацією вона є її власником. Однак у випадку викрадення електронних грошей (шляхом дистанційного зламу банківської програми) матеріальні блага втрачає власник рахунку (вкладник), який є користувачем банківських послуг. Як бачимо зловмисник шляхом порушення права власності банку фактично завдав реальної шкоди фізичній особі.

Водночас, не завжди банки відіграють ключову роль у вчиненні кіберкрадіжок, а клієнт, який не дбає про свою безпеку, або не вміє захиститися. Банківські програми насправді достатньо захищені. Разом з тим, банк не може вирішувати проблему захисту комп'ютера свого клієнта.

Хтось використовує wi-fi, який досить легко перехопити, перебуваючи поруч, хтось не піклується про антивірусний захист свого комп'ютера. Ці та інші чинники дозволяють зловмисникам заволодіти спочатку персональною інформацією, ключем, паролем, розібратися в схемі, як і скільки платежів перераховувалося, щоб для банку це було як нормальний середньостатистичний платіж, а

потім підробити платіжні доручення в електронному вигляді і перерахувати гроші на інший рахунок.

Вищезазначене свідчить, що розв'язання окресленої проблематики потребує передусім реалізації банківськими установами спеціальних соціальних програм щодо навчання своїх клієнтів (користувачів банківських послуг), проведення публічних обговорень за участю громадських організацій, органів державної влади та правоохоронних органів.

Підвищення рівня обізнаності громадян про ризики Інтернет-мережі, які можуть впливати на безпеку їх користування банківськими програмами та кредитними картками може зменшити рівень злочинності у сфері банківських послуг.

Колб С.О., старший державний ревізор-інспектор Луцької ОДПІ ГУ Міністерства доходів і зборів України у Волинській області

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА НЕЗАКОННОГО ЗАВОЛОДІННЯ АВТОТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ ОРГАНІЗОВАНИМИ ЗЛОЧИННИМИ УГРУПУВАННЯМИ В УКРАЇНІ

В науці загальновідомим є висновок про те, що наукова характеристика злочинів, як і будь-який інший вид наукового знання, належить до різних наук, відповідно до їх предмета та наукового інтересу. При цьому, щодо злочину як кримінально-правового поняття, то, як обґрунтовано зауважив О.Г. Кулик, значущою є, насамперед, кримінально-правова характеристика, що складається, як правило, за ознаками складу злочину. Проте досі в науці кримінального права не має єдності думок щодо змісту даного поняття. Зокрема, одні науковці, вживаючи його у назві своїх робіт, так і не виводять його формальних ознак та в цілому зміст.